

Список використаних джерел:

1. Бех І. Д. Виховання особистості: навч. метод, посіб. : У 2 кн. Кн. 2. Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади / І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2003. – 342 с.
2. Корчак Я. Вибрані педагогічні твори / Я. Корчак. – М. : Педагогика, 1979г. – 474 с.
3. Максименко С. Д. Психологічні механізми зародження, становлення та здійснення особистості / С. Д. Максименко, В. В. Клименко, А. В. Толстоухов. – К. : Вид-во Європейського ун-ту, 2010.
4. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. І. Поніманська. – К. : Академвидав, 2006. – 456 с.

СТРАТЕГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ТВОРЧОГО СТАНОВЛЕННЯ ПЕДАГОГА ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В ПРОЦЕСІ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

Олійник О.М.,

*Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка (Україна)*

В умовах викликів сучасного суспільства педагог дошкільного закладу повинен вбачати перспективи особистісного внеску в модернізацію сучасного освітнього процесу. Професійна діяльність вимагає від педагога творчого підходу, гнучкості в застосуванні знань та практичних навичок у креативному вирішенні педагогічних завдань. Творчість – це продуктивна діяльність людини, яка породжує якісно нові матеріальні і духовні цінності суспільного значення. У психологічній науці основою її розвитку визнано уяву, як психічний процес, що полягає у створенні нових образів шляхом опрацювання матеріалу сприймань і уявлень, утворених у попередньому досвіді [1, с. 216].

Проблема розвитку творчості педагогів передбачає розкриття основних підходів провідних вітчизняних та зарубіжних концепцій розвитку творчості особистості (Л.С.Виготський, Д.Дьюї, Г.С.Костюк, О.М.Леонт'єв, Ж.Піаже); теорії розвитку творчої особистості в діяльності (О.Г.Асмолов, О.М.Леонт'єв, В.А.Роменець, В.Ф.Шадріков). У дослідженнях виділяються такі складові творчості: прагнення до розвитку, духовного росту, ентузіазм, здатність до самовираження, спонтанна та адаптивна гнучкість, здатність до швидкого набуття нових знань, оригінальність мислення та ін.

Забезпеченню особистісно-орієнтованого підходу, індивідуального професійного становлення щодо реалізації творчого потенціалу педагога може сприяти цілеспрямована педагогічна підтримка.

У процесі наукового пошуку встановлено, що сутність поняття «педагогічна підтримка» визначається як особливий вид діяльності дорослого, спрямований на розв'язання проблем особистості. Педагогічна підтримка вихователя потребує певної стратегії організації методичної діяльності, високого рівня науково-методичного забезпечення та професійного методичного супроводу, що сприяє постійному творчому зростанню педагогічних працівників. Ломоносов Д. зазначає, що «стратегія» – це послідовність дій, спрямованих на досягнення наперед

визначених довготривалих цілей та вирішення поточних завдань, що постають у процесі їх здобуття під впливом зовнішнього середовища, з використанням при цьому існуючих можливостей [4, с. 342].

Постійні освітні зміни спрямовують методичну діяльність на пошук сучасних ефективних засобів, що гарантують творчий підхід до професійного становлення фахівця дошкільної освіти. Процес формування творчого педагога залежить від певних творчих здібностей, особистої емоційної культури та здатності самовдосконалення. У контексті характеристики педагогічної діяльності крізь призму мистецтва педагога-дошкільника можна порівняти з актором, метою діяльності якого є активна творча взаємодія та емоційно комфортне спілкування з дітьми.

Професійне становлення вихователя відбувається, головним чином, у процесі роботи в дошкільному навчальному закладі. На наш погляд, саме якісний розвиток усіх компонентів творчості, включення педагогів в активну практичну діяльність виступають головною умовою успішної реалізації освітньої практики. Творче становлення педагога потребує його активного залучення в процес постійного виправданого освітнього пошуку. Означене питання потребує диференційованої роботи з педагогами дошкільного навчального закладу [5, с. 43].

Тому інструментом підвищення професійного рівня педагога є безпосередня участь в різних методичних заходах, які сприяють творчому самовизначенню, спрямованості педагога-дошкільника на самовдосконалення та саморозвиток. Практика роботи з вихователями переконує, що впровадження інтерактивних форм сприяє підвищенню професійного зростання, активності та творчості, допомагає педагогам усвідомлювати свої професійні можливості й свою професійну цінність. Інтерактивні технології дозволяють стимулювати процеси набуття професійної компетентності вихователів, санкціонують стабільне професійне зростання особистості.

М.Шуть вважає що серед необхідних якостей сучасного вихователя вагоме місце посідає ігромайстерність педагога. Ігромайстер – людина-професіонал, яка у грі та всіх збуджених нею процесах керується гуманними принципами і бажанням відкривати їм найкращі краєвиди їхньої власної душі й оточення. Справжній ігромайстер – людина-імпровізатор, яка щомиті готова до нового розгортання ситуації, подій, реакцій учасників [6, с. 78].

Аналіз публікацій свідчить про те, що проблема використання театралізованої діяльності, як повноцінного і ефективного засобу педагогічного впливу на розвиток дитячої особистості усвідомлюється педагогами і психологами минулого і сьогодення. Зокрема Л.Артемова, Р.Жуковська, О.Кононко, О.Козлюк, І.Луценко, Л.Макаренко, Д.Менждерицька, Р.Михайлова, Г.Марчук, С.Русова, Л.Загородня, С.Тітаренко в своїх дослідженнях на перше місце висували проблему педагогічної цінності театрального мистецтва та театралізованої діяльності, різні аспекти значення театру у вихованні дитини дошкільного віку.

Педагогічний потенціал театралізованих ігор обумовлює доцільність їх широкого впровадження в систему дошкільної освіти. Ефективність використання мистецьких ігор, театралізованих зокрема, залежить від педагогічної майстерності та творчості вихователя дошкільного закладу.

Основна проблема полягає в необхідності володінням педагогом-дошкільником професійними способами організації освітньої роботи, режисерськими вміннями, в процесі яких реалізується ефективний вплив мистецтва на розвиток особистості дитини дошкільного віку [3, с. 78].

Вважаємо, що у практиці роботи дошкільного закладу доцільно використовувати систему детального ознайомлення педагогів із засобами театрального мистецтва та навчання акторським та режисерським вмінням. Адже процес формування творчих умінь дошкільників, багато в чому, залежить від спрямованості педагогів на застосування в освітньому процесі засобів театральної діяльності, практичних занять для вдосконалення власних акторських та режисерських умінь.

З огляду на педагогічний потенціал театралізованого мистецтва, у взаємодії педагогічної та театральної діяльності, за професійного підходу, зазначений вид діяльності є потужним засобом педагогічного впливу на формування креативного розвитку особистості та джерелом формування різних видів здібностей дитини дошкільного віку. Процес творчого розвитку дошкільників засобами театральної діяльності потребує від педагогів проходження «шляху набуття сценічної творчості»: розкриття таланту актора й режисера у процесі вдосконалення та набуття нових знань і вмінь зі сфери театрального мистецтва [2, с. 174].

З одного боку, педагогічна діяльність – творчий процес в якому розвивається творчий потенціал педагога. З іншого, саме творчий педагог зуміє виховати любов до творчості, розкрити творчий потенціал та розвинути творчі здібності у дітей дошкільного віку.

Саме тому необхідно забезпечити сучасний, якісний, системний методичний супровід необхідний для якісної підготовки педагогів, стимулювати та активізувати їх творчий потенціал, сприяти ініціативі та творчому саморозкриттю, розвивати самоаналіз, театральньо-акторську творчість, риси впевненості в собі, артистизм та професійну майстерність вихователів. Кваліфікована педагогічна діяльність в даному напрямі дозволить вихователям ефективно конструювати педагогічний процес.

Вищеозначений аналітичний коментар доводить необхідність розвитку професійно-творчих якостей педагога, засобами театрального мистецтва, в процесі практичної діяльності у дошкільному навчальному закладі. Вважаємо, що процес становлення творчого педагога вимагає проходження «шляху надбання сценічної творчості»: розкриття таланту актора і режисера в процесі вдосконалення і накопичення нових знань і умінь із сфери театрального мистецтва.

Таким чином, у контексті педагогічної підтримки розвитку творчої активності, особливостей творчого становлення педагога, особлива комбінація професійних якостей обумовлює успішне входження педагога-дошкільника у професію. Цілеспрямована, спеціально організована методична робота з кадрами з використанням різноманітних форм, методів, засобів і технологій сприятиме розвитку та саморозвитку, активному прояву професійно значущих якостей педагога.

Список використаних джерел

- 1.Дуткевич Т.В. Дошкільна психологія : Навч.пос. / Т.В. Дуткевич. - 2-е видання. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 392.
- 2.Каган М.С. Философия культуры. Становление и развитие / М.С. Каган. – СПб. : Лань, 1998. – 448 с.
- 3.Макаренко Л.В. Театр и театралізована діяльність у сучасному дошкільному закладі : монографія / Л. Макаренко. – Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2011. – 211 с.
- 4.Стратегія творчої діяльності: [школа В. О. Моляко / за заг. ред. В.О. Моляко]. – К. : Освіта України, 2008. – 702 с.
- 5.Хамидуллина Л. Успех в педагогической деятельности специалиста дошкольного профиля / Л. Хамидуллина // Детский сад от А до Я. – 2010. – № 1. – С.42-47.
- 6.Шуть М. Школа іграмастерності / Микола Шуть. - К. : Видавець Л.Галіцина, бібліотека «Шкільний світ», 2006. – 126 с.

РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ У ПРОЦЕСІ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ШКОЛИ І СТУПЕНЯ

Похилюк А.І.,

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського (Україна)*

Сучасні пріоритети розвитку освіти зумовлюють потребу у підготовці педагогів, здатних до творчої праці, професійного розвитку та вдосконалення, освоєння та впровадження нових освітніх технологій. У зв'язку з цим пріоритетним завданням освіти є формування активної особистості, яка здатна реалізувати свій творчий потенціал у складних динамічних соціально-економічних умовах [1, с. 22]. Наша держава, проголосивши людину найвищою цінністю, стала на шлях втілення гуманістичних ідей у педагогічну теорію та практику. Тому підготовка педагогічних кадрів у нинішніх умовах має забезпечувати оптимальні передумови для самореалізації особистості, розкриття усіх її потенційних можливостей, здатності до творчості, спроможності приймати нестандартні та оперативні рішення.

Проблема становлення творчої особистості вчителя в тій чи іншій мірі висвітлюється в наукових дослідженнях філософів, психологів і педагогів. Велику увагу розробці даної проблеми приділяли В.Андрєєв, Н.Бердяєв, В.Бухвалов, І.Герашенко, В.Загв'язинський, В.Кан-Калик, А.Маркова, Н.Нікандров, Я.Пономарьов, С.Рубінштейн, Л.Рувинський, О.Савченко, С.Сисоєва, Г.Тарасенко, П.Ципок та ін.

Головним показником творчої особистості, її найголовнішою ознакою дослідники вважають наявність творчих здібностей, які розглядаються як індивідуально-психологічні здібності людини, що відповідають вимогам творчої діяльності і є умовою її успішного виконання. Деякі дослідники не дають прямого визначення творчої особистості, а розглядають певні специфічні її риси (інтелектуальні, характерологічні, особливості мотиваційної сфери тощо) і визначають творчу особистість як таку, якій ці риси в тій чи іншій мірі притаманні.